

DE PLATE

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en Ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE

het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3394 en nr. 3395.

Hoofdredacteur : O. VILAIN

Rogierlaan 38, bus 11

8400 OOSTENDE

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
12e jaargang, nr. 5-8 mei-augustus 1983.

INHOUDSTAFEL VAN DIT NUMMER ZIE LAATSTE BLADZIJDE

MEI-ACTIVITEIT

Het bestuur van de OOSTENDSE HEEMKUNDIGE KRING "De Plate" heeft de eer en het genoegen zijn leden uit te nodigen op de diavoordracht die doorgaat op :

donderdag 26 mei 1983 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Afdeling, Oostende Dr. L. Colensstraat 6, Oostende.

Het onderwerp : BEELDEN UIT DE GROTE WESTPOLDER.

de spreker : de heer René VANWALLEGHEM

in grote trekken bestaat de GROTE WESTPOLDER uit het poldergebied tussen Oostende en de IJzer. Het is een afwisselend gebied van dorpen, hofsteden en wateringen met een rijk verleden. Sommigen onder ons kennen de streek uit de Hoeveroute of uit de studiereis die we voor enkele jaren doorheen dit gebied organiseerden. De beelden die u vanavond gebracht worden, werden genomen door de heer Maurice TAMPERE. ... In zijn jeugd had hij de amateurfotografie beoefend. Zijn beroep verleende zich echter minder goed voor deze hobby en hij moest wachten tot zijn op pensioenstelling om zich op dit terrein te kunnen realiseren. In de tien laatste jaren van zijn leven doorkruiste hij West- en Frans-Vlaanderen om alle interessante hoeken en kanten op dia te zetten. Zijn zoon Roger stelde ons de reeks, die ons het nauwst aan het hart ligt, de Grote Westpolder, ter beschikking, terwijl ons geacht medelid René VAN WALLEGHEM de commentaar verzorgt.

Achtereenvolgens zien we vertrouwde en ook minder vertrouwde beelden uit STENE, OUDENBURG, SNAASKERKE, GISTEL, MOERE, ZEVEKOTE, ZANDE, KOEKELARE, KEIEM, STUIVENKENSKERKE, SCHORE, MANNEKENSVERE, WESTENDE, WILSKERKE, MARIAKERKE om te eindigen in OOSTENDE.

Hoe prachtig en rijk ons poldergebied is kunt u vanavond eens te meer zien aan de hand van deze zeer mooie dia's. Zoals altijd is de toegang vrij en ook niet-leden zijn van harte welkom.

J.B. DREESSEN

JUNI-ACTIVITEIT

STUDIEREIS : VIJFBRONNENTOCHT IN FRANS-VLAANDEREN.

Het bestuur van de Oostense Heemkundige Kring "De Plate" heeft de eer en het genoegen zijn leden uit te nodigen voor de jaarlijkse studiereis die doorgaat op

ZONDAG 12 JUNI 1983

en die ons dit jaar naar het westelijk verlengstuk van onze provincie, Frans-Vlaanderen, brengt en ons in de gelegenheid zal stellen naar de oorsprong van de rivieren IJZER, LEIE, AA en BLEQUIN te speuren.

Praktische schikkingen.

We starten om 08.00 uur vanuit de DR. L. Colensstraat 6 voor het lokaal van de V.V.F. Oostende.

Na een vlotte reis over VEURNE, HONDSCHOTE, stoppen we omstreeks 9.30 uur voor een koffietje of een verfrissing en een kort stad - en museumbezoek in BERGUES, het vroegere SINT WINOKSLERGEN, eertijds zetel van de Vlaamse Admiraliteit en geboorteplaats van de bij ons goed gekende archeoloog CHOCQUEEL. Omstreeks 11 uur gaan we terug de baan op om langs de vele dorpen met Vlaamse namen halt te houden bij het bijna uitgestorven taalgrensdorp BUISSCHEURE, waar ter hoogte van de CLOFThoeve de IJZER ontspringt. Vandaar gaat het langs een vande vele mooie plaatsen in Frans-Vlaanderen CLAIRMARAIS (KLOMMERENBOS) om in de omgeving van St.-OMER het middagmaal te gebruiken.

Om 14u30 gaan we weer de baan op. Over het historische TERWAAN, volgen we een tijd de LEIE om in LISBOURG bij de LEIEbron te stoppen. Nog dieper naar het zuiden toe halten we in FAUQUEMBERGUES voor een verfrissing waarna we de prachtige vallei van de AA volgen tot aan de oorsprong van deze rivier in BOURTHES.

We trekken dan weer iets noordelijker om in BLEQUIN naar de bron van de BLEQUIN-rivier te speuren, waarna we de zeer mooie vallei vandeze rivier volgen tot LUMBRES.. Over ST.-OMER, ST.-MOMELIN, BERGUES en HONDSCHOTE trekken we terug huiswaarts waar we zoals altijd even voor het avondmaal toekomen. De prijs van deze reis waarin begrepen de toegang tot het museum in BERGUES bedraagt 275 Fr. te storten op postrekening 000-0507753-55 - J.B. Dreesen - Oostende en dit voor 31 mei 1983 met de vermelding WENS of WENS niet deel te nemen aan het middagmaal. De prijs voor het middagmaal ligt rond de 55 F.F. en is ter plaatse te betalen, uitsluitend in Franse Francs. Dit geldt ook voor de consumpties, het aantal plaatsen is beperkt tot 54. Elk zegge het voort.

J.B. DREESEN

ZILVEREN HEEMVERBOND EN OOSTENDSE AANWEZIGHEID IN BRUGGE

Vijftientig jaar geleden vatte een dynamische groep het plan op de bestaande kringen voor Heemkunde in West-Vlaanderen in een verbond te groeperen, teneinde coördinatie te brengen in hun werking. Dit feit werd op zaterdag 19 maart 1983 in Brugge, volgens de beste heemkundige tradities, herdacht. De statutaire vergadering vond plaats in het zeer fraaie ADORNES-huis. Dit was reeds een gebeurtenis op zichzelf want dit eeuwenoude gebouw werd door de financiële tussenkomst van INTERCOM op een bijzonder degelijke manier gerestaureerd. Het bezoek van het huis, onder leiding van de heer PENNINCK, maakte van een doorsnee saaie statutaire een waar evenement. Bijzonder opgemerkt werd de mooie Gotische zaal met monumentale schouw en zeer fraaie zoldering. Hierna werd een bezoek gebracht aan het vernieuw MUSEUM VOOR VOLKSUNDE in de Rolweg, Prachtige inrichting waarbij de verzamelingen op een zeer deskundige wijze worden voorgesteld. Een bezoek overwaard. In de afdeling gewijd aan brood- en bakkers noteerden we een Oostendse aanwezigheid. Er hangt een schilderij "BAKKERIJ J. VAN BECELAERE" OOSTENDE 1911 getekend J. ONGENAE en in bruikleen gegeven door de heer W. PLAETINCK uit Wenduine. Het schilderij, in naieve stijl, stelt, de eertijds zeer gekende, bakkerij voor in de Veldstraat (later J. PEURQUAERTstraat), bakermat van de betere Oostendse zeebeschuit. Bakker en uitbater VAN BECELAERE staat met familie en personeel voor de winkel. Een zeer mooi stuk, spijtig dat het niet in ons museum hangt.

(Lees verder op blz. 27)

Zijn Activiteiten in de Oostendse Handelskamer (3)

1902

C.P. 25 februari 1902 - Toegang tot het station

A.S. vraagt waarom de regering in de stations van Oostende niet dezelfde toegangsfaciliteiten toekent als in de andere steden. In Brussel b.v. beschikken de hotelcommissarissen over een abonnement en hebben ze bestendig toegang tot het Noord-Station. In Oostende daarentegen zijn er hoteliers die per jaar meer dan 1.000 fr betalen voor de toegang van hun personeel tot de stations.

C.P. 15 april 1902 - Excursietreinen uit Keulen - Verlichting

+In verband met excursietreinen uit Keulen zegt A.S. dat hij contact genomen heeft met twee Duitse firma's (uit Keulen en Düsseldorf) die reizen naar het buitenland organiseren. De grote vraag is : wie zal de waarborgsom van 860 fr betalen, geëist door de Duitse Spoorwegen voor iedere ingelegde trein, op het traject Keulen - de Belgische grens. Die som zal wel nooit in zijn geheel moeten betaald worden. De twee firma's zouden voor de publiciteit zorgen.

Daarna vraagt A.S. of in de prijs van de biljetten het verblijf in Oostende begrepen is. Heel waarschijnlijk zullen de hoteliers daarmee akkoord gaan voor de maanden juni, juli en september, maar niet voor augustus. Hij hoopt over enkele dagen meer inlichtingen te kunnen geven.

+Op dezelfde zitting signaleert A.S. dat er op de dijk, tussen de kursaal en het koninklijk Chalet, slechts 4 gaslampen branden. Hij wenst ook een betere verlichting van het Leopold I-plein, rond het standbeeld dat verleden jaar ingewijd werd.

C.P. 20 mei 1902 - Excursietrein Keulen - Telegrafische verbinding met pakketboten - Publiciteit

+A.S. verklaart dat zijn bemiddelingspogingen betreffende de Keulse excursietrein weinig opgeleverd hebben. De Duitse Spoorwegen zijn niet bereid een proef te wagen. De Belgische Spoorwegen onderzoeken nu de mogelijkheid om een excursietrein van Aken naar de kust te organiseren. De struikelsteen blijft : de minimumwaarborg gevraagd door de Duitse Spoorwegen.

De heer Daveluy merkt op dat de Sociëté Euterpe ('n Oostendse muziekmaatschappij) besprekingen voert met Duitse maatschappijen voor het Bestendig Festival. Sommige groepen willen komen met een excursietrein, tegen reductie.

Daarop belooft A.S. zijn bemiddelingspogingen voort te zetten.

+Op dezelfde zitting deelt A.S. mee dat de regering de plaats nog niet heeft aangeduid voor de installatie van de draadloze telegrafische verbinding tussen de pakketboten en de directie ervan. Hij vraagt of de Kamer er niet goed aan zou doen erop aan te dringen dat die post in Oostende opgericht wordt.

+A.S. wijst erop dat tal van Belgische en vreemde kranten publiciteit maken voor badsteden op het continent. Nooit ziet men een bericht over Oostende. Hij onderstreept het nut en de noodzakelijkheid door reclame te voeren voor het badseizoen.

Als erevoorzitter Van Imschoot opmerkt dat het seizoen schitterend zal zijn wegens de grote feesten die voorbereid worden en wegens de publiciteit met geïllustreerde affiches in Duitsland en Frankrijk, antwoordt A.S. dat het niet volstaat uitzonderlijke feesten te geven. Men moet ze ook doen kennen aan het cosmopolitisch publiek. En het beste middel daartoe zijn kranten.

C.P. 17 juni 1902 - Excursietrein Keulen - Publiciteit

+Voorzitter A. Borgers stelt voor aan het stadsbestuur te vragen de minimumsom te waarborgen voor de organisatie van de Keulse excursietrein.

Daarop betuigt A.S. dat het gemeentebestuur niet genoeg doet om volk naar Oostende te lokken. Zonder het privé-initiatief zou men nergens de naam van onze stad zien. Oostende doet te weinig aan publiciteit. Overal hangen berichten en affiches voor Namen, Spa en andere concurrerende badsteden, maar geen van Oostende.

En A.S. illustreert dan het lakse optreden van het schepencollege. Onlangs hebben de Belgische Spoorwegen de voornaamste Engelse bladen uitgenodigd verslaggevers af te vaardigen voor de Tentoonstelling der Vlaamse Primitieven in Brugge. Die zouden terzelfdertijd een paar dagen kunnen doorbrengen in Oostende. Toen onze stad werd gevraagd of ze bereid was de Engelse journalisten te ontvangen, heeft ze ontwijkend geantwoord. Die heren zijn gekomen maar kregen zelfs geen uitnodiging voor de kursaal. De koning heeft de heer Perteris, voorzitter van de Londense Persbond, ontvangen en hem aangezet veel over Oostende te doen schrijven in de Engelse kranten.

Verleden jaar heeft de regering dezelfde reporters uitgenodigd naar Oostende. Die keer werden ze door onze stad op een diner vergast in het hotel Océan. Die beleefdheid heeft voor Oostende 2.591 regels reclame opgebracht in de grootste Engelse kranten waarvan verscheidene op 6 à 7.000 exemplaren verspreid werden. Met wat voorkomendheid was dit jaar een nieuwe en belangrijke reclame verzekerd die niets zou gekost hebben aan de administratie. Die houding van de stad is des te meer te betreuren nu we voor de opheffing van de kansspelen staan.

N.B. : Die werden inderdaad verboden door de wet van 24 oktober 1902. Toch bleven ze verder georganiseerd, vooral door Georges Marquet (Concessionaris van de Kursaal) die met de winsten van zijn Cercle Privé, als een groot mecenas concerten, theatervoorstellingen, conferenties, tentoonstellingen, stoeten, luchtvaartdemonstraties, enz. financierde.

Tot hij, na herhaalde botsingen met het gerecht, na het seizoen van 1909 zijn contract opzegde. (cf. M. Constandt, Het kansspel te Oostende vóór 1914 - in : Ostendiana IV, 1982 p. 119-124).

C.P. 14 oktober 1902 - Verbinding Vuurtorenwijk

Secretaris A. Bouchery vestigt er de aandacht op dat, na de nakende afbraak van de Franse en de Militaire sluizen, de verbinding met de Vuurtorenwijk moeilijk zal zijn wegens de grote omweg over de nieuwe brug bij de voorhaven in Sas-Slijkens. Hij pleit voor een tramverbinding en stelt voor dat bij het stadsbestuur aanhangig te maken.

A.S. steunt krachtig dat voorstel dat aanvaard wordt.

C.P. 18 november 1902 - Commissionairs

De heer R. Meny laat horen dat er te weinig politie is bij de aankomst van de pakketboten. Daar doen zich schandalige tonelen voor : commissionairs vallen reizigers lastig, rukken de bagage uit hun handen, voeren ze naar hotels die ze niet aangewezen hebben en eisen overdreven prijzen voor hun slechte diensten.

A.S. beaamt die verklaring. Hij ook heeft commissionairs ontmaskerd die reizigers naar ongewenste hotels brengen. Maar aanklagen helpt niet, want die kerels worden slechts na het seizoen vervolgd. Hun gevangenisstraf zitten ze dan uit in de winter en dat deert ze niet want daar zijn ze beter dan thuis.

A. Laroye stelt voor de zaak te bestuderen en een reglement voor de commissionairs uit te werken.

Daarop antwoordt A.S. : zolang er eigenaars van hotels en gemeubileerde kamers commissionairs betalen om klanten aan te brengen, kan die ongelukkige toestand niet verbeterd worden.

1903

C.P. 16 februari 1903 - Overzetboot - Toerisme

+A.S. is niet tevreden over de verbinding met de Vuurtorenwijk. De bewoners daar moeten ofwel een omweg maken over de nieuwe brug bij Slijkens ofwel de overzetboot nemen. De toegang daartoe zou voordeliger zijn enerzijds bij de visserskreek, in de nabijheid van de mijn, en anderzijds bij de haveninstallaties. Bij krachtige noordenwind functioneert de dienst niet die overigens slecht georganiseerd is. Voor stadsmensen die naar de Vuurtorenwijk moeten is die oplossing weinig praktisch. De boot zou 's morgens vroeger en 's avonds later moeten varen.

+Op dezelfde zitting betreurt A.S. dat de Belgen onvoldoende tot reizen worden aangezet. In Holland en Duitsland worden nu retourbiljetten uitgereikt die 45 dagen geldig zijn. Waarom kan dat niet in ons land? Anderzijds doen de stadsbesturen van de Duitse badsteden de ernstigste pogingen om eigen landgenoten aan te trekken. De administratie van de Duitse badsteden aan de Noordzee en de Baltische Zee hebben besloten nu gemengde zeebaden toe te laten. De Duitsers zullen dus geen voorwendsel meer hebben om buitenlandse badplaatsen te verkiezen.

C.P. 17 maart 1903 - Excursietrein Keulen

Voorzitter A. Borgers brengt verslag uit over het onderhoud tussen hem en A.S. met burgemeester Alf. Pieters over de excursietrein van Keulen naar Oostende. Het stadsbestuur gaat akkoord met de Kamer en zal de subsidies toestaan.

Daarop zegt A.S. dat hij alle gewenste informatie zal inwinnen en de nodige stappen zal doen opdat 2 treinen kunnen ingelegd worden.

C.P. 21 april 1903 - Excursietrein Keulen - Wetgeving Beroepsraden - Steunlijst Badseizoen - Viering onafhankelijkheid

+Wat de Keulse excursietrein betreft, zegt de voorzitter, de Duitse Spoorwegen staan geen vermindering toe op hun parcours. Alleen de Belgische Spoorwegen geven een reductie maar die is niet voldoende om de reizigers te lokken.

A.S. bevestigt die verklaring. Hij denkt eraan binnenkort naar Keulen te gaan om te zien wat er kan gedaan worden.

+In naam van de hoteliers en de restaurateurs van Oostende en van de leden van de Handelskamer steunt A.S. de pogingen van de Syndicale Unie van Brussel om de wetgeving betreffende de Raden van Beroep (Conseils de Prud'hommes) te wijzigen. Het doel daarvan is de voordelen van de wetgeving uit te breiden tot de Horecabedrijven omdat daartoe de zwaarst getakseerde belastingbetalers behoren.

+De voorzitter leest een brief van het stadsbestuur voor waarin de Kamer gevraagd wordt onder de belangstellenden een inschrijving te openen om fondsen te verzamelen voor de organisatie van de wedrennen en de seizoenfeesten. De sectie "Badseizoen" heeft nog niet gereageerd.

A.S. merkt hierbij op dat de hele stad profiteert van het badseizoen. Hij heeft het inzicht een oproep te doen tot alle inwoners van de stad.

+In verband met de viering van de 75ste verjaardag van de Belgische Onafhankelijkheid betreurt A.S. dat er maar één Westvlaamse afgevaardigde in de nationale commissie zetelt. Hij meent dat Oostende - dat beschouwd mag worden als de zomerhoofdstad van het rijk - wel een vertegenwoordiger in die commissie verdiend had.

Secretaris A. Bouchery licht hem in dat alleen de burgemeesters der provinciehoofdplaatsen in aanmerking kwamen.

Sectie "Intérêts balnéaires" 28 april 1903 - Steunlijst Badseizoen

A.S. wijst erop dat het stadsbestuur - als gevolg van het verbod op de spelen, nl. de wet van 24 oktober 1902 (cf. supra) - de kredieten voor publiciteit, wedrennen en bepaalde feesten sterk verminderd heeft. Het heeft de Handelskamer gevraagd 'n inschrijving te openen om de wedrennen te steunen. Er zullen slechts 14 in plaats van 17 dagen wedrennen zijn. Ook de prijzen worden verminderd. Iedereen betreurt de haast totale opheffing van publiciteit, de belangrijkste factor voor het seizoensucces.

"Anderzijds mogen we de vooruitgang van de Duitse badsteden niet uit het oog verliezen en hun pogingen om concurrentie te doen aan de Belgische badsteden die ze zoveel mogelijk navolgen. De toestand is ongunstig en we moeten alle krachten inspannen om onze vooraanstaande plaats te behouden.

Het stadsbestuur wendt zich tot het privé-initiatief. Maar hier verwacht ik geen eensgezindheid. Er zullen er altijd weigeren deel te nemen aan een inschrijving.

Tenslotte wordt beslist een beroep te doen op de Oostendse handelaars en een inschrijving te openen. Een comité is daarvoor gesticht. Spa, b.v., een stadje van 8.000 inw., heeft 6.400 fr ingezameld voor feesten en voor de organisatie van 15 dagen wedrennen in augustus".

Sectie "Intérêts balnéaires" 26 mei 1903 - Steunlijst Badseizoen

Om het seizoensucces te verzekeren meent A.S. dat publiciteit essentieel is. Indien de "Inschrijving" een overschot, oplevert, kunnen feesten gesteund worden met een "prijs van de Oostendse handel".

De circulaire om alle Oostendenaars aan te zetten 'n vrijwillige bijdrage te storten om het seizoen te redden - en waarbij een minimum van 5 fr gevraagd wordt - wordt ook door A.S. ondertekend.

C.P. 16 juni 1903 - Publiciteitskaarten - Duitse kranten - Afbraak Zeestation

+De stad heeft negatief geantwoord op de vraag van de Kamer om programmakaarten (met een bondige vermelding van een 15-tal feesten) te drukken. Affiches volstaan.

Voorzitter Borgers begrijpt die reactie niet want dat systeem is heel nuttig. Daarop zegt A.S. dat de publiciteit in Oostende veel te wensen overlaat. Alle dagen wordt aan de hotelier gevraagd welke feesten en attracties er geboden worden in Oostende. We zouden verscheidene secretarissen moeten hebben om al die brieven te beantwoorden. Met die kaarten zou dat alles veel gemakkelijker gaan.

+Verder geeft A.S. uiting aan de klachten van abonn es van de kursaal. Er zijn geen Duitse kranten te vinden in de leeszaal daar. Het schijnt dat de abonnementen slechts voor 3 maanden genomen worden : van 1 juli tot 30 september.

+A.S. verklaart dat na het seizoen het Zeestation zal afgebroken worden en vervangen door een voorlopig. Al het hout opgestapeld bij de landingskaai (d barcad re) moet opgeruimd. Waar zal men dat leggen ? Dat is, meent hij, een argument (voor de stad) de westelijke oever van het houtdok in gebruik te nemen.

C.P. 23 juni 1903 - Publiciteit - Vleesprijzen

+De voorzitter deelt mee dat hij, bij een onderhoud met de burgemeester, hem modellen van programmakaarten heeft laten zien.

Daarop stelt A.S. voor van de tussenkomst van de stad af te zien, die kaarten te laten drukken en de kosten ervan af te nemen van het resultaat van de inschrijvingen (nl. de vrijwillige bijdragen voor het seizoen).

+In verband met de verhoging van de vleesprijzen deelt A.S. een petitie mee van het Horeca-syndicaat van Brussel. Daar wordt de zaak bekeken van uit het standpunt van de hotelnijverheid.

C.F. 14 juli 1903 - Steunlijst Badseizoen

Met de steunlijst voor de seizoenfeesten gaat het slecht.

A.S. stipt hierbij aan dat 8 leden van de hoteliersbond intekenlijsten ten huize zullen aanbieden. Hij hoopt dat dit resultaat zal geven. Tot hiertoe verloopt het seizoen slecht. Hotels, villa's en appartementen staan leeg. Hij bevestigt dat de geïnteresseerden de eersten zijn om niet deel te nemen aan de inschrijving.

C.P. 11 november 1903 - Publiciteit - Steunlijst Badseizoen - Expo St. Louis (U.S.A.)

+De voorzitter meent dat de publiciteitsbrochuurjes over Oostende, uitgegeven door de Kamer, nog verbeterd kunnen worden.

A.S. is het daarmee eens en stelt voor ze ook neer te leggen in de informatiebureaus van Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk enz.

+De voorzitter deelt mee dat de algemene vergadering van de intekenaars op de steunlijst - met definitief verslag en afrekening - zal gehouden worden in januari 1904.

Daarop dringt A.S., gesteund door J. Elleboudt, bij de president aan om die vergadering vroeger bijeen te roepen.

+In verband met de tentoonstelling van St. Louis (U.S.A.) in 1904 stelt A.S. voor de grote maquette van de stad en de haveninstallaties naar ginder te sturen.

N.B. : Steunlijst Badseizoen

De bijeenkomst voor de afrekening had plaats op zondag 22 november 1903. Voor de aardigheid geef ik hier het bedrag op van enkele intekenaars. Om de economische betekenis van hun gift goed te schatten, moeten we bedenken dat v or 1914 een mooie pet 1,50 fr. kostte, een paar schoenen 5 fr. en een kostuum 20 fr.

Onder de 57 intekenaars stond A. De Clerck, de welgestelde hotelhouder, vooraan met 1.000 fr. Burgemeester Alf. Pieters en een Anonymus gaven 500 fr. J. Elleboudt : 300 fr.; 7 personen, waaronder A. Stracké, H. Hillebrand, L. Thomas : 200 fr.; 20 personen, waaronder E. Ditte, A. Bouchery, G. Daveluy, R. Natan (Ville de Londres) : 100 fr.; H. Raick (Hôtel de la Digue) : 50 fr.

De ontvangsten bedroegen : 6.680 fr., de uitgaven 3.850 fr. Het saldo, 2.830fr. werd tegen 3% uitgezet.

C.P. 22 december 1903 - Aansluiting bij nieuwe vereniging - Lossen van hout -
Expo Luik - Achtergelaten reisgoed - Steunlijst Badseizoen
- Postbedeling Mariakerke

+Op de vraag van de voorzitter of de Kamer zich niet moet aansluiten bij de "Association pour la défense des intérêts belges à l'étranger" antwoordt A.S. dat de Oostendse Kamer daar alle belang bij heeft want die vereniging geniet de gunst van alle hoge personaliteiten van het land.

+A.S. wenst te weten waarom er geen hout meer mag gelost worden op de westelijke oever van het nieuwe houtdok. Hij meent dat er verbod gegeven werd omdat heel de de Smet de Naeyerlaan van af het station tot aan de kazerne met hoge houtstapels bezet ligt.

+Met betrekking tot de expo van Luik (1905) deelt A.S. mee dat hem voorstellen beloofd werden. Die zijn nog niet toegekomen. In elk geval zal de hoteliersbond die belangrijke kwestie niet verwaarlozen.

+Wat het achterlaten van reisgoed betreft, A.S. meent dat dit vrijwillig gebeurt want verplicht in bewaring geven bestaat niet. Volgens het Burgerlijk Wetboek moeten de hotelier ervoor zorgen als voor eigen zaken. In geval van niet betaling bezit hij daarop een optie. Toch mag hij het zich niet toeëigenen of erover beschikken. Hij staat in voor verlies of beschadiging door eigen nalatigheid. In Amerika mag achtergelaten reisgoed - of achtergehouden wegens niet betaling - na 90 dagen verkocht worden.

+A.S. en J. Elleboudt menen - samen met de voorzitter - dat het saldo van de inschrijvingen op de steunlijst voor de seizoenfeesten, niet moet gaan naar de "La Ligue Ostende-en-avant" zoals sommigen voorgesteld hebben.

+A.S. signaleert klachten over de laattijdige postbedeling in Mariakerke (Ostende-Extension). Secretaris Bouchery bevestigt dat. De oorzaak van het kwaad ligt hierin dat de postbode zijn ronde begint op de Nieuwpoortse Steenweg, in plaats van op de dijk, het belangrijkste deel van dat kwartier.

G. BILLIET

(wordt voortgezet)

INDEX "DE PLATE" 1971-1982

Het blijkt dat reeds meer en meer personen naar de vroegere jaargangen van het tijdschrift "De Plate" teruggrijpen om er bijdragen in terug te vinden die hen op dat ogenblik van nut zijn.

Die opzoekingen zijn soms tijdrovend vooral omdat men zich niet altijd meer herinnert of over het gezochte onderwerp wel degelijk een bijdrage verscheen.

Om daaraan te verhelpen heeft ons beheerraadslid N. Hostyn een index van "De Plate" 1971-1982 opgemaakt.

In de 64 pagina's kan men gemakkelijk alles terugvinden volgens de auteurs en hun bijdragen, met daarbij een persoon- en onderwerpsindex.

Leden die wensen een dergelijke index aan te schaffen kunnen dit mits storting van 200 Fr. op rek. nr. 750-9109554-54 van "De Plate" v.z.w. Oostende, met vermelding "Index 1971-1982."

O.V.

MONUMENT VOOR DE GESNEUVELDEN VAN HET 3° & 23° LINIEREGIMENT

In onze bijdrage over het Oorlogsmonument op het plein voor de SS. Petrus en Pauluskerk, schreven we reeds dat de jaren nà 1918 gouden tijden waren voor vele beeldhouwers.

In 1923 werd het Monument ter ere van de Gesneuvelden van het 3° & 23° Linierement onthuld in een plantsoen nabij de kazerne, langs de Graaf De Smet De Naeyerlaan.

Het monument was het werk van beeldhouwer Marcel RAU (Brussel, 1886-1966).

RAU studeerde aan de Brusselse Academie en werd beeldhouwer en medailleur. Hij was lid van de Kon. Academie van België.

Onder Koning Leopold III, Regent Prins Karel en Koning Boudewijn stond hij in voor heel wat muntontwerpen, o.a. de gekende zilverstukken van 100, 50 en 20 Fr. en de bronzen 20ct en 50ct stukjes (met mijnwerkershoofd).

RAU was dus een uitgesproken "vaderlands" beeldhouwer.

X X X

Het monument stelt een gevleugelde allegorische figuur voor, die een lauwerkrans omhoog houdt. Dit bronzen beeld is gevat in een uitgebreide art-déco-architectuur, grosso-modo bestaande uit enkele trappen, een platform met muurtje waarin dan het bronzen beeld is gevat.

Het is gesierd met de wapenschilden van Oostende en van België.

Het monument bevat verder tal van opschriften :

"IJSER
HOUTHULST
STEENSTRAAT"

"IJSER
STEENSTRAAT
CLERCKEN"

(deze insignes herinneren aan de voornaamste Wapenfeiten van de 3° en 23° linierementen die voor de oorlog te Oostende gekazerneerd lagen.)

Dan het Voornaamste opschrift :

" 3 - 23
LINIEREGIMENTEN
AAN ZIJN HELDEN
1914 - 1918

3 - 23
REGIMENTS DE LIGNE
A SES HEROS

De vlakken links en rechts van het bronzen beeld, en de achterzijde van het monument zijn voorzien van platen waarop de namen van de vele gesneuvelden

Op de urne is de volgende tekst aangebracht :

"ICI EST ENFERMEE / LA LISTE DES / OFFICIERS SOUS-OFFICIERS / COPORAUX ET SOLDATS / DU 3e REGT DE LIGNE / TOMBES POUR LA PATRIE"

en

"HIER IS DE LIJST INGESLOTEN / DER 1096 OFFICIEREN ONDER / OFFICIEREN CORPORAALS EN SOLDATEN / VAN HET 3DE LINIE REGIMENT / GESNEUVELD VOOR HET VADERLAND "

Iconografie : prentkaarten; Maurice ANTONY vereeuwigde tal van militaire plechtigheden die bij het monument werden gehouden (foto's oa. in bezit van "De Plate").

N. HOSTYN

VOLKSVERHALEN OOSTENDE

Onder redactie van dr. T.W.R. de Haan, begon de uitgeverij 'Het Spectrum' (Utrecht/Antwerpen) de uitgave van een reeks "Onze Volksverhalen".

Van de 14 geplande deeltjes (afzonderlijk verkrijgbaar) behandelt een deeltje 'volksverhalen uit Oost- en West-Vlaanderen' (1979, 258 blz., ill., geb.).

Het werd samengesteld door drs. R. van der Linden en Prof.dr. L. Cumps. Daarin komen zowel verhalen voor uit Nederland en Vlaams België en zelfs een 4-tal uit Fr.-Vlaanderen.

Voor de kuststreek komen verhalen voor uit : Blankenberge :2; Heist : 1; Nieuwpoort : 3; Nieuwpoort-Bad : 1; Wenduine : 1.

Voor Mariakerke-Oostende : 2 : 'Kwade hand op een kind' (p. 51);
'Schuur onder water' (p. 59)

Oostende : 4 : 'Duitse schaper zet paarden vast' (p. 100); 'Korset vol spelen' (p. 123); 'Kapitein laat bemanning in de steek' (p. 143); 'Inprenting van lichaam op schipvloer onuitwisbaar' (p. 158).

W. VERLONJE

MARS

Over MARS, De artistennaam van Maurice Bonvoisin, verscheen recent een rijkgeïllustreerde biografie van de hand van zijn kleinzoon Emmanuel.

Wie kent niet de prachtige albums die Mars aan Oostende wijdde ?

E. DE BONVOISIN, Mars. Témoin de son époque, Brussel (LACONTI), 1983.

N.H.

DE BESCHERMDE MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN TE OOSTENDE, BREDENE en MIDDELKERKE

Geregeld vraagt men ons welke monumenten en landschappen te Oostende en onmiddellijke omgeving "beschermd" zijn (vroeger schreef men "geklasseerd").

We laten thans hieronder de lijst van die gebouwen, monumenten en landschappen kennen die tot en met 1981 officieel beschermd werd. Enkele andere werden inmiddels op de voorlopige lijst van bescherming geplaatst, doch deze drukken we, om alle misverstanden te vermijden, hier niet af.

Wat de aanduidingen betreffen : M = Monument
 DG = Dorpsgezicht
 L = Landschap

OOSTENDE

19.04.1937	Zandvoorde	Beuk en viering van de Onze-Lieve-Vrouwkerk	M
08.02.1946	Oostende	Ingangsdeur met haar omlijsting van het huis, Kerkstraat 10	M
06.11.1946	Mariakerke	Kerk van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Duinen	M
06.11.1946	Oostende	Toren der Oude Sint-Petrus en Pauluskerk (uitbreiding zie 30.12.60)	M
23.06.1960	Oostende	Oude Capucienenkerk	M
30.12.1960	Oostende	Sint-Petrus en Pauluskerk	M
28.05.1962	Oostende	<u>Oud Koninklijk Paleis</u> , Langestraat 69	M
18.01.1974	Oostende	Huis <u>James Ensor</u> , Vlaanderenstraat 27	M
27.05.1975	Mariakerke	Begraafplaats rond kerk O.L.V.-ter-Duinen	L
06.07.1976	Oostende	Fort Napoleone	M
06.07.1976	Oostende	Omgeving Fort Napoleon	L
04.11.1977	Oostende	Watertoren, Mercatorlaan 3	M
06.07.1979	Mariakerke	Duin- en polderlandschap omgeving kerk O.L.V.-ter-Duinen	L
22.09.1981	Mariakerke	Omgeving van de Kerk Onze-Lieve Vrouw Ter Duinen	DG
22.09.1981	Oostende	Van Iseghemlaan 12A : huis	M
22.09.1981	Oostende	Vlaanderstraat 17 : huis	M
22.09.1981	Oostende	Kaaistraat 5 : de luifel	M
22.09.1981	Oostende	Koninginnelaan 76 : Koninklijke stallingen	M
22.09.1981	Oostende	Albert I-promenade : Koninklijke Gaanderijen	M
22.09.1981	Oostende	H. Serruyslaan : postgebouw	M
22.09.1981	Oostende	Ruiterstandbeeld 'Koning Leopold II'	M
22.09.1981	Oostende	Ruiterstandbeeld 'Koning Leopold I'	M
22.09.1981	Oostende	Wapenplein : muziekkiosk	M
22.09.1981	Oostende	"de Smet de Naeyerbruggen" met inbegrip van de aansluitende draaibrug aan de sluis Demey	M
22.09.1981	Oostende	Voor het Koninklijk Stapelhuis, op de Westkaai van het Vlotdok, de volledig bewaarde en werkvaardige halfportaalkraan nr. 2	M
22.09.1981	Oostende	Koninklijk Stapelhuis (gevels en bedakingen) op de Westkaai van het Vlotdok	M

22.09.1981	Oostende	Stapelhuis (gevels en bedakingen) op de Oost- kaai van het Vlotdok	M
22.09.1981	Oostende	Douanegebouw op de Oostkaai van het Vlotdok	M
17.12.1981	Zandvoorde	Grote Keigmaert	L

BREDENE

04.04.1944	Bredene	Houten windmolen, Polderstraat	M
14.04.1944	Bredene	Houten windmolen opgeheven K.B. 28.03.1956	M
06.10.1980	Bredene	Kerkstraat 4 : huis	DG

MIDDELKERKE

22.12.1943	Leffinge	Staakmolen, opgeheven K.B. 28.03.1956	M
05.05.1959	Middelkerke	Gedeelte van de gemeenteweg, genaamd "Dui- nenweg", dat door en langs het domein van Z.K.H. Prins Karel van België alsmede van de Koninklijke Schenking loopt.	L
06.07.1976	Leffinge	Onze-Lieve-Vrouwkerk	M
06.06.1976	Leffinge	Kerkplein	L
21.02.1978	Middelkerke	Villa Cogels, Zeedijk 113	M
06.10.1980	Middelkerke	Villa Doris (interieur en exterieur), Zeedijk 117	M
16.11.1981	Mannekensvere	Fort van Nieuwendamme	M

O.V.

RECENTE AANWINSTEN IN HET STADSARCHIEF

1. Bundel bouwaanvragen met ontwerptekeningen Oostende, eind 18e eeuw.
2. Fotoreeks van meer dan 200 gebouwen te Oostende, destijds (+ 1977) door de STEDELIJKE COMMISSIE VOOR MONUMENTENZORG ter klassering voorgedragen.
3. Intekenlijst voor steun aan de getroffen en van de ontploffing van het buskruitmagazijn 1826.
4. Een groot aantal foto's & programma's K.V.G.O.-toneel Oostende.
5. 4 foto's vastlopen "VORTIGERN" (maart '82).
6. Ledenlijst CERCLE COECILIA.
7. 2 Foto's museum LIEBAERT, door H. PERMEKE.
8. Affiche inhuldiging De Smet de Naeyerbrug.
9. Affiche "WAGON LITS".
10. Plattegrond Oostende 1945 met speciale aanduidingen voor Engelse militairen.
11. Foto's likeurstokerij "DE ZEEMEEUW" (ANTONY).
12. Foto's Reinigen vijvers Leopoldpark (eind 1982).
13. Foto inhuldiging orgel St. Katharinakerk / Conterdam.
14. Foto's Installatie Gemeenteraad (januari 1983).
15. Foto's Inhuldiging "Huize Louise-Marie" (Kamer voor Handel en Nijverheid Arr. Oostende).
16. Portretfoto Henri SMISSAERT.

N.H.

HAMMAN was in de 19de eeuw een heel geliefd kunstenaar. Zijn roem is echter allang verbleekt. Te Oostende leeft zijn naam als straatnaam verder.

X X X

E. HAMMAN werd geboren te Oostende op 24 september 1819 als zoon van Michel (1786-1852), stadsontvanger te Oostende en van Anne-Louise Wieland (1791-1887); overleden te Parijs in 1888. H. Had zes broers en zusters : Michel (1817-1860), Adèle (1821-1843), Thomas (1824-1887), Paul (1825-1901), Cécile (1828-1832) en Auguste (1832-1935).

Huwde in 1853 te Parijs met Louise-Jenny Audiat (1835-1894). Hun kinderen waren : Edouard(1854-1952), Maurice (1855-1934), Annette-Marguerite (1858-1925), Alice en Louise. H. was ridder in de Leopoldsorde (1854), officier in 1886 ; chevalier de la Légion d'Honneur (1864); cavaliere dell'Ordine dei Santi Maurizio e Lazzaro (1867).

Langs vaderszijde was H. nauw verwant met de families Van Cuyck, Beernaert en Royon, die allen tal van kunstenaars in hun rangen telden; langs moederszijde met de RODENBACH's.

H. bracht zijn jeugdijaren te Oostende door. Over deze periode in zijn leven zijn geen gegevens meer voorhanden. Uiteraard moet hij een duidelijke artistieke aanleg getoond hebben. Volgens de biografie van F. Bossuet (door G. Lagye in La Fédération artistique van 1883 gepubliceerd), kreeg H. als kind onderricht van F. Bossuet aan de in 1820 gestichte Oostendse "School voor Teeken- en Bouwkunde". Van omstreeks 1837 was hij leerling van de historie- en portretschilder NICAISE DE KEYSER (1813-1887); in diens privé-atelier in het Vleeshuis te Antwerpen. Het atelier van De Keyser fungeerde zowat als de tegenhanger voor de officiële Antwerpse Academie, die sterk onder Wappers' invloed stond.

H. debuteerde tijdens het Gentse Salon van 1838 met een niet nader omschreven "scène in een interieur". Kort nadien onderging hij de invloed van de destijds beroemde Doornikse schilder Louis Gallait (1810-1887), de kunstenaar die wel eens de Belgische Delaroche genoemd werd. H. ging zich speciaal toeleggen op het uitbeelden van anekdotes uit het leven van beroemde vorsten, kunstenaars en geleerden. Een eerste groot succes behaalde hij tijdens het Brusselse Salon 1842 met zijn "Laatste ogenblikken van Zurlaran". Het schilderij werd met een zilveren medaille bekroond. Van omstreeks 1842 dateren ook enkele etsen, beschreven bij Hippert en Linnig. Het zijn zonder uitzondering zeldzame stukken.

Te Antwerpen woonde H. achtereenvolgens in de Jodenstraat 1332, de Suikerrui 599 en Kipdorp 1649. Aan de Suikerrui deelde hij een woning met kunstenaar Paul Haesaert (1813-1893). H.'s "Antwerpse jaren" waren tijden van een vlotte opgang.

Anno 1842 ontving H. een belangrijke regeringsopdracht : een schiedsfij de "Zevenvierende Intocht van de Aartshertogen Albrecht en Isabella te Oostende in 1604" voorstellend. Het schilderij, bestemd voor het Oostendse stadhuis, was voltooid het jaar daarop en werd toen getoond in het Antwerpse Salon, alwaar het een enorme bijval kende.

In het tijdschrift La Renaissance verscheen al gauw een reproductie litho naar het doek. Het werk zelf werd vernield tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Zeer vermeldenswaardig zijn ook H.'s boek illustraties bij Van Hasselts "La Belgique Monumentale" (1843-1845), bij H. Consciencés "Siska van Rosemael" (1844), zijn "Geschiedenis van België" (1845) en zijn "Eenige bladzijden uit het boek der Natuur" (1846), alsook bij P.F. Van Kerckhovens "Fernand de Zeerover" (1845). Deze werken werden uitgegeven door het gekende Antwerpse uitgeversbedrijf Buschmann.

In 1846 trok H. naar Parijs om er zijn studies verder te zetten aan de bekende "Ecole des Beaux-Arts". Hij kwam er in de ban van de kunst van Joseph-Nicolas Robert-Fleury (1797-1890) en van Thomas Couture (1815-1879).

H.'s inzending naar het Brusselse Salon 1848, bestaande uit "Rabelais", "Andreas Vesalius" en "Het Balcon", bezorgde hem een gouden medaille. De "Andreas Vesalius" werd aangekocht door het Museum te Marseille.

In 1849 maakte H. zijn Italiëreis. In diverse musea maakte hij kopieën van schilderijen van bekende renaissancemeesters die hij speciaal bewonderde: Raffaello, Tiziano, Tintoretto en Veronese. Hij zou stijlelementen van deze meesters in zijn eigen stijl verwerken: koloriet, lichtbehandeling, dégradé.

Het verdere leven van H. was er in feite een zonder veel noemenswaardige uiterlijkheden. Het was dat van een gevestigd, succesrijk en welgesteld burgerlijk kunstenaar, met tal van medailles onderscheiden, in 1865 "hors concours" geplaatst voor de zo belangrijke Parijse Salons, hoog in aanzien bij de Franse high-life, niet in het minst aan het hof van Napoleon III en Eugénie. In 1863 kocht de Franse staat zijn "Opvoeding van Karel V" voor 4.000 FF. het werk hing destijds in het Musée du Luxembourg, er werd zelfs een prentkaart van uitgegeven.

H.'s oeuvre omvat een gelijkmatige produktie genretaferelen met episodes uit het leven van L. van Beethoven, Christoffel Columbus, Dante, Andrea del Sarto, Dürer, C.W. Gluck, J. Haydn, Louis XIII, Luther, Mozart, Ambroise Paré, Shakespeare, Tiziano, Willem van de Velde en vele andere kunstenaars, vorsten en geleerden. Verder ook nog tal van literaire thema's, veelal naar Shakespeare. Op latere leeftijd schilderde H. meer zuivere genrestukken en ook tal van portretten, o.a. dat van Koning Nôrôdôm van Cambodja, wat hem een hoge onderscheiding van dat land bijbracht.

Twee verwezenlijkingen van H. zijn nog heel speciaal te vermelden. Enerzijds een suite van 6 schilderijen met thema's uit de Italiaanse geschiedenis, tussen 1864-1866 geschilderd op bestelling van Vittorio-Emanuele, Koning van Italië; anderzijds de reeks "Compositeurs Célèbres", portretten van tal van toondichters omvattende, en door middel van fotografische reproducties massaal verspreid. De reeks die ontstond in 1856 en de jaren erna, was zeer populair in de 19e eeuw. Tot op vandaag vinden we deze reproducties terug in monografieën over toondichters. Tijdens de Frans-Duitse oorlog (1870-1871) verbleef H. te Oostende. Hij schilderde er een stadsgezicht en ook een scheepsportret. Een poging anno 1884 om naam te maken als landschapschilder met een "Klippen aan de Normandische Kust" werd afgekeurd door de Parijse salonkritiek.

H.'s zoon, Edouard jr., zou wel naam maken als landschap- en dierschilder. Te Parijs woonde H. op diverse adressen. Het laatste was Rue de Prony 95, nabij het Parc Monceau.

H. was vertegenwoordigd in tal van bekende 19e-eeuwse privéverzamelingen: A.F. van Geertruyen, J. de Bom, Gebr. Delehaye (Antwerpen); M. Emerique, G. Couteaux, Van Becelaer (Brussel);

Ridder H. D. Hooft van Woudenberg van Geerenstein (Nederland); Ernest Cambart (Spa-Londen-Nice); Keizerin Eugénie van Frankrijk. Bij ontelbaren prijken de lithografische en fotografische reproducties die naar zijn bekendste werken uitgevoerd werden door F.A. Laguillermie, A. Mouilleron, Ch. Billoin, Bisson, A. Cornilliet, P. Allais, E. Varin e.a.

Volgende openbare verzamelingen bewaren (of bewaarden) werk van H. (schilderijen of grafiek) : Antwerpen, Stedelijk Prentenkabinet; Antwerpen, K.M.S.K.; "Het ontwaken van Montaigne" (1847) en "François I vertrekt op jacht" (ca. 1863); Brussel, Museum van het Leger en van de Krijgsgeschiedenis : "Portret van een pakketboot op de Oostende-Doverlijn"; Brussel, K.M.S.K. : "De mis van Adriaen Willaert" (1854); Brussel, Kon. Bibliotheek/Prentenkabinet; Caen, Préfecture du Calvados : "Erasmus als leraar van de jonge Karel V" (1863) (voorheen, Parijs, Musée du Luxembourg); Budapest; Den Haag, Gemeentemuseum; Haarlem, Teyler Museum; La Rochelle : "Mary Stuart Frankrijk verlatend"; Le Mans : "Het Gebedshuis"; Liège, Musée Curtius : "De Gitaarles"; Londen, British Museum; Minneapolis Art Collection; Moskou, Rumjanzeff Museum; New York, Public Library; Reims : "Romeo en Julia"; Strasbourg : "Venetië". Zijn schilderijen in het Museum van Oostende gingen vernoren tijdens een brand in 1940. Het Oostends museum bezit van hem enkel een kleine aquarel uit 1838 "Herbergscène" (inv. 356).

In de Kon. Verzameling te Brussel bevindt zich een "Lezende vrouw" (1841). H. verwerkte een zelfportret in zijn "Intocht van Albrecht en Isabella" (1842-43) en wel in de figuur uiterst rechts; een schilderij, H. en zijn gezin in het atelier voorstellend, behoorde destijds toe aan Paul Hamman. Van H. zijn eerder ook enkele portretfoto's gekend.

N. HOSTYN

BOUWEN DOOR DE EEUWEN HEEN IN VLAANDEREN

Wij vragen even aandacht van onze lezers en lezeressen voor de puike reeks "Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen" die beoogt een inventaris te maken van het gebouwde Vlaams cultuurbezit. De reeks richt zich tot een zeer breed publiek dat enige belangstelling en bewogenheid koestert voor deze materie. Het opzet van deze inventaris is drievoudig. Hij wil niet alleen een 'gids' zijn voor de architectuur van de streek, maar ook een 'uitgangspunt' bieden voor verdere wetenschappelijke uitdieping; ten derde, ook zeer belangrijk, een 'beschermingsinstrument' brengen. Op het gebied van het 'Bouwkundig Erfgoed' heeft het Bestuur van onze Oostendse Kring ook daar zich niet onbetuigd gelaten. Het is opvallend, dat de Provincie West-Vlaanderen tot hier toe ronduit stiefmoederlijk is behandeld geworden; enkel het 'Arrondissement Veurne' werd geïnventariseerd (prijs : 1.350 Fr.). Foei ! Ook de provincie Limburg, de andere uithoek van het Vlaamse land, komt er bekaaid van af. Een toeval ? De andere, meer centraal gelegen landstreken van Vlaanderen (Antwerpen, Brabant, Oost-Vlaanderen) kunnen alvast pronken met een aantal, het hoeft beslist gezegd en geschreven, degelijke inventarissen. Hoop doet leven, wachten kan lang duren. In elk geval kijken wij nu reeds belangstellend, ik zou haast neerschrijven 'reikhalzend' uit naar zo'n inventaris over de regio Oostende. De firma Snoeck-Ducaju & Zoon uit Gent geeft deze boekenreeks uit die desgewenst ter inzage ligt in openbare bibliotheken of kan aangeschaft worden in de boekhandel. De gegevens voor dit kattenballetje werden opgemaakt en genoteerd uit "Het boek in Vlaanderen 1982-1983", blz. 59.

E. SMISSAERT

N.V.D.R. :

Om te beginnen hernemen we 3 bijdragen te beginnen met Aimé Paul DE KNUYT (p. 82/205). Door tikfouten is alles daar compleet in de war gelopen. Gelieve dus geen rekening te houden met de 2 laatste biografietjes op p. 82/205.

Hier dan de verbeterde versie :

DEKNUYT Aimé Paul

1. °Oostende 1767 +Oostende 14 juli 1854
2. vader : Antoine Laurent
3. moeder : Marie De Neve
4. ongehuwd
5. beroep : eigenaar
luitenant kolonel bij burgerwacht
6. pol. strekking : unionistisch
7. pol. loopbaan : lid prov. staten
prov. raad 1836-1850
best. dep. 1847-1850

1.2.3.4.5./ Overlijdensakte

DEKNUYT Joseph Jacob

1. °Oostende 28 mei 1808 +Oostende 30 oktober 1845
2. vader : Antoine Laurent
3. moeder : Maria Anna Francisca De Neve
4. echtg. : Louise Marie De Brouwer
5. beroep : koopman; lid Compagnie d'assurance sur le bateau de pêche
6. pol. strekking : unionistisch
7. pol. loopbaan : schepen 3/10/183 -1845

1.2.3.4./ overlijdensakte

5./overlijdensakte; Vandepūt H. Ostende et le littoral belge p. 51

DE LIMBURG STIRUM, Thierry

1. °Antwerpen 11 april 1827 +Maart 1911
2. vader : Guillaume Bernard
3. moeder : Albertine Philippe Josephine de Pret Roose de Calssberg
4. echtg. : Maria Thérèse Astèrie de Thiennes Leyenburg et de Rumbeke Gent
29/7/1856
6. pol. strekking : katholiek
7. pol. loopbaan : Senaat V.DOO. 1870 - 1892/1894 - 1911

1.2.3.4./ Coppieters 't Wallant R. Notices généalogiques et historique sur
quelque familles en Flandre Occidentale Brugge 1946 p. 158

Dan nu het vervolg op aflevering V (83/36-38) :

DUBUS DE GISIGNIES Bernard Aimé Leonard

1. °Tournai, 20 juni 1808 +Ems (Duitsland), 6 juli 1874
2. vader : Leonard-Pierre
3. moeder : Marie-Anne DE DEURWAERDER
4. echtg. : Petronille TRUYTS (x 19 mei 1845 te Sint-Joost-ten-Node)
5. beroep : eigenaar
6. pol. strekking : Katholiek
7. pol. loopbaan : Senaat Diksmuide 1867-1874
Kamer Soignies 1835-1847

Lit. : Index des Eligibles au Sénat R. DEVULDERE, P. 905.

DUCHATEAU François

1. °Nieuwpoort 16 juni 1863
 4. echtg. : Céline Vershelde Oostende 18/10/1887
 5. beroep : marmerkapper
 6. pol. strekking : katholiek
 7. pol. loopbaan : arbeidersraadlid 1856-1907
- 1./Rapport sur d'aministration de la ville d'Ostende 1896 p. 15.
4./ Echo d'Ostende 20/10/1887 p. 3d
5./ Hamerslagen 1907 p. 2,b

DUCLOS Auguste

- 1.°Oostende 8 maart 1817 + Oostende 13 januari 1888
2. vader : Jean
3. moeder : Marie Rion
4. ongehuwd
5. beroep : handelaar ; reder; vice konsul Portugal
voorz. ass. lib. 1875-1874/1
6. pol. strekking : liberaal
7. pol. loopbaan : gem. raad 8/1/1861 - ontslag 26/10/1863
5/1/1876 - 1887

1.2.3.4.5./ overlijdensakte.

DUCLOS Jean Michel

1. °Paris 13 november 1768 (1767? 1769? 1771?)
4. echtg. : Marie RION
5. beroep : Handelaar
7. pol. loopbaan : Gemeenteraad 1839-1842

DUJARDIN Antoine

1. °Liège 28 april 1848
 5. beroep : architect; lid Ligue lib.
 6. pol. strekking : liberaal
 7. pol. loopbaan : gem. raad 1908-1912
schepen 30/7/1912 - 191
- 1.5./L'Alliance 5/10/1907 p. 1,a

MEI 1941

- Donderdag 1 Om 23u45 bommen op de verboden zone van Wijk Opex.
- Vrijdag 2 Om 3u34 trad het afweergeschut in werking.
- Zaterdag 3 Om 0u40 vielen bommen op de verboden zone Opex. Het afweergeschut trad in werking. Om 1u25 werden brandbommen afgeworpen op wijk Mariakerke. Een blindganger kwam terecht op Steene, op den hoek van de Steensche dijk en de Liefdadigheidsstraat. De bevelhebber der springtroepen den Heer Demey werd op de hoogte gesteld, om het projektiel onschadelijk te maken.
- Donderdag 8 Het afweergeschut trad in werking om 3u45.
- Vrijdag 9 Het afweergeschut trad in werking om 11u30 tot 24u30.
- Zaterdag 10 Om 4u15 trad het afweergeschut in werking. Bommen werden afgeworpen op het Spergebied Opex.
- Dinsdag 13 Om 23u30 tot 0u50 trad het afweergeschut in werking. Bommen werden afgeworpen op het Spergebied Opex en tegen de Car-Ferry.
- Zaterdag 17 Afweergeschut trad in werking om 0u30, 1 uur, 3 uur, en 4 uur.
- Zondag 18 Idem om 23u45 tot 5 uur.
- Zaterdag 24 Hevig afweergeschut rond 3 uur. Om 14u30 werd een hevige ontploffing gehoord, naar genomen inlichtingen zou het een zee-mijn geweest zijn.
- Dinsdag 27 Het afweergeschut trad in werking om 0u35, 1u30, 2u10 en 3u35.

JUNI 1941

- Maandag 2 Het afweergeschut trad in werking om 23u40 tot 1u10.
- Vrijdag 13 Afweergeschut om 0u15, 3uur en 3u15. Bommen op Car-Ferry.
- Maandag 16 Om 0u25 werden brandbommen geworpen door Britse vliegers op het grondgebied Steene bij den molen. Alarm werd gegeven aan H.S.L. Wolf van afd. A door Van Hinsberghe P.L. der vaste post Mariakerke. H.S.L. Wolf vertrok onmiddellijk met zijn ploeg gevolgd door S.L. Dewit met een groep die materiaal aanbracht. De brandhaarden waren reeds gedoofd door de Duitschers, ze waren rond een batterij in open veld gevallen. Om 1 uur was iedereen terug. De officieren waren na eenige minuten ter plaatse.
- Dinsdag 17 Afweergeschut om 0u12 tot 2u50 om 0u45 werd een verlichting gezien in de richting van het bosch. H.S.L. Verberckmoes en redder Kesteloot zijn op verkenning getrokken, hebben het bosch doorreden tot aan de Meiboom, doch zijn onverrichterzake teruggekeerd. De brandweer heeft niets gezien.

Woensdag 18

Afweergeschut van 0u30 tot 4 uur. Rond 0u25 werden een drietal bommen in de verboden zone geworpen. Rond 0u55 werden een viertal bommen in het Leopold park geworpen ter hoogte van het Trinkhall, een waterleiding is beschadigd. Rond 1u10 zijn 2 bommen gevallen, een voor het gerechtshof en een in nr. 56 Hendrik Serruyslaan. Er zijn geen slachtoffers te betreuren. Rond dezelfde tijd vielen vier brandbommen op de woonwijk Opex. Twee vielen op straat en werden seffens gedoofd, de derde kwam in het huis nr. 6 Edw. Harmanstraat, H.S.L. Jacobus, P.L. Delvigne en redder Hendrycks slaagden erin den brand te overmeesteren en werden door de bewoners bedankt. De andere brandbom kwam terecht in de Aimé Liebaertstraat nr. 15 en werd door de bewoners gedoofd. Verder kwam een bom terecht op een wagon kiezelstenen aan de Panorama.

Vrijdag 20

Afweergeschut trad in werking op vreemde vliegtuigen die de stad overvlogen van 0u05 tot 0u56 en van 2u47 tot 3u45.

Dinsdag 24

Om 1 uur lieten Britsche vliegers bommen vallen ten Oosten der stad op de dokken. Een voltreffer kwam terecht op een binnenlander die stilaan zonk. Schipper Boey en zijn zoon konden zich redden, doch de vrouw, Dewilde Irma geboren te Gent en 21 Mei 1886 en haar dochtertje Boey Simonne geboren te Antwerpen op 20 November 1934, kwamen om het leven. Verder trad het afweergeschut in werking om 3 uur tot 3u45.

Woensdag 25

Afweergeschut vanaf 0u17 tot 3u25. Springbommen worden op de wijk Opex, verboden zone, afgeworpen, terwijl brandbommen in de duinen terecht kwamen.

Vrijdag 27

Het afweergeschut trad in werking om 1u30, 2u25, 3uur.

JULI 1941

Dinsdag 1

Het afweergeschut trad in werking om 0u10, 2u40, 2u55, 3u10.

Donderdag 3

Idem om 0u20 tot 3u30.

Vrijdag 4

idem om 0u02 tot 3u50.

Maandag 7

Vanaf 24 uur hebben vliegtuigen de stad overvlogen. Afweergeschut trad in werking van 0u15 tot 2u30. Een eerste bomaanval had plaats rond 0u30 in de verboden zone. Rond 0u55 had de tweede plaats rond het militair Hospitaal. Een derde aanval had plaats rond 1 uur op Konterdam-Zandvoorde. De vaste post van het Zuiveringsgesticht was onmiddellijk ter plaatse en stelde vast dat er een vijftal gekwetsten waren. Ze werden verzorgd door Dr. Helsken. De heer Pattyn was gekneusd aan hoofd en rug, terwijl zijn vrouw aan haar linkerarm gekwetst was door een bomscherf, drie andere personen waren licht gekwetst, door glas- en steenscherven.

Vervolg
Maandag 7

De schade aan de gebouwen is zeer aanzienlijk. Rond 1u40 vielen bommen op de verboden zone, een brand werd gezien rond Union Chimique. A.K.L. Bonnel verwittigde de brandweer. Rond dezelfde tijd vielen bommen rond de koebrug rond een batterij. Een duitsche officier vroeg om militaire geneesheren en verplegers. De kommandantur werd verwittigd. Rond 1u 45 werden brandbommen geworpen op Mariakerke, ze werden snel door de Duitschers gebluscht. De vaste posten stonden gansch de nacht telephonisch in verbinding met de hoofdpst. Ronden rukten standvastig uit tot 2 uur in verschillende richtingen om mogelijke inlichtingen in te winnen nopens gevallen bommen. De gealerteerde sectie stelde zich vertrekkensgereed op. De gemeentelijke directeur Heer Devisscher, de A.C.L. Heer Bonnel, S.L. Van Robaeyts met zijn vrijwilligers, S.L. Bourseau met de bestendige leden, S.L. Wittevrongel, met zijn vrijwilligers, de sectie van het H. Hart en de Brandweer waren ter plaatse.

Woensdag 9

Het afweergeschut trad in werking op een formatie Britsche vliegtuigen van 0u25 tot 3u20.

Donderdag 10

Om 0u10, 2u50 en 3u20 overvlogen Britsche vliegtuigen de stad. Een ervan werd neer geschoten om 0u45 en kwam terecht aan de Plasschenlaalsche vaart tusschen Snaaskerke en Gistel. Het toestel is in brand geschoten, nadien zijn de bommen ontploft. De stuurkabine kwam terecht op het hof van landbouwer Bakkers twee kisten brandbommen vernielden het duivenhok dat in de vlammen opgegaan is. Een ander gedeelte is terecht gekomen op een stuk grond toebehoorend aan landbouwer D'Kondt. De staart is aan de overzijde van de vaart terecht gekomen. De piloten kwamen allen om het leven en werden daar op het kerkhof begraven.

Vrijdag 11

Britsche vliegers overvliegen de stad en werpen bommen af om 1u05 op de verboden zone en een tweede maal om 2u30 op en rond de vischmijn. Een blindganger van het afweergeschut kwam terecht in het Leopoldpark zonder ontploffing. De plaats werd door de L.F.B. bewaakt.

Maandag 14

Om 2u20 hebben Britsche vliegtuigen de stad overvlogen onder hevig afweergeschut. Bommen werden afgeworpen rond de Oude Statie op spoor 2 en op blokhuizen 6 en 7. Een zware springbom kwam terecht voor de Stedelijke werkhuisen, slechts stofelijke schade. Op de rechtervleugel van de Kazerne Mahieu die vernield werd. Nr. 4 op de Gistelsche steenweg werd erg beschadigd. Op de vogelmarkt kwam een springbom terecht waardoor de omliggende huizen erg beschadigd werden, een vrouw (Mw. Cheullet) werd gekwetst. Een blindganger kwam terecht in een huis in de Paulusstraat. Alles beperkt zich tot stofelijke schade.

(wordt vervolgd)

NOG AAN TE SCHAFFEN IN HET HEEMKUNDIG MUSEUM

Zichtkaarten Heemkundig Museum (3 in omslag)	20 F
Zichtkaarten Kulturele Raad "Oud Oostende" (3 in omslag)	20 F
R. SEYS : Edw. Vlietinck	25 F
R. BORREY : Van boom tot schip; 2de uitg.	330 F
OSTENDIANA II	375 F
OSTENDIANA III	400 F
OSTENDIANA IV	500 F
Yv. VYNCKE : Oostende in oude prentkaarten II	450 F
O. VILAIN en S. IPPEL : Stadsplan met verdwenen straatnamen	20 F
G. BILLIET : O.L.V.-ter Duinen Mariakerke	100 F
A. VAN CAILLIE : Lijst uitgevers Oostendse prentkaarten	25 F
R. LANOYE : Oostende's epos (uitg. 1980)	400 F
R. DESNERCK : Oostends woordenboek '2de druk)	1.500 F
R. ROTSZAERT : Volkstelling 1814	300 F
EREL & O. VILAIN : Ostende que voici	40 F
J. GHEERAERT : Le Mariage de Zot Lowieke	125 F
J. GHEERAERT : Vertellingen uit "Het Zeepaardje"	200 F
O. VILAIN : Langs de Oostendse kateien	195 F
O. VILAIN : Langs de Galerijen	225 F
K. CLYDEW : Geschiedenis van de Visserskapel Bredene (2de druk)	145 F
R. HALEWYCK & N. HOSTYN : Oostends oesterboek	350 F

NOG BESCHIKBARE NUMMERS VAN "DE PLATE" à 30 F per nummer :

jg 1, nrs. 6
jg 2, nrs. 6
jg 3, nrs. 1, 6 en 6 bis
jg 4, nrs. 1, 2, 5, 6 en 7
jg 5, nrs. 2 tot en met 12
jg 6, nrs. 1 tot en met 12
jg 7, nrs. 1, 2, 3, 4, 8, 11 en 12
jg 8, nrs. 9, 10, 11 en 12
jg 9, nrs. 1 tot en met 12
jg 10, nrs. 1 tot en met 12
jg 11, nrs. 1, 2, 3, 5/8, 9, 10, 11, 12

JAARTAFELS OP HET TIJDSCHRIFT "DE PLATE" :

index voor de jgn 1 tot en met 5 (1971-1976)	30 F
index voor de jg 6 (1977)	30 F
index voor de jg 7 (1978)	40 F
index voor de jg 8 (1979)	50 F
index voor de jg 9 (1980)	100 F
index voor de jg 10 (1981)	100 F
index voor de jg 11 (1982)	100 F
index voor de jgn 1-11 (1971-1982)	200 F

MEDEDELING BETREFFENDE EEN INVENTARIS VAN "MEETBRIEVEN"

Wij doen hier, kort samengevat en zakelijk gehouden, kennisgeving van het bestaan van een "Inventaris van meetbrieven (1884 - 1914)", met veel kunde samengesteld door Dr. Gustaaf Asaert en uitgegeven door het Algemeen Rijksarchief te Brussel, pas onlangs in 1981. De geïnventariseerde verzameling "meetbrieven" werd door het Bestuur van het Zeewezen, dienst Loodswezen, te Antwerpen, per 26 november 1953 in bruikleen gegeven aan het "Nationaal Scheepvaartmuseum". Ingevolge de archiefwet van 24 juni 1955, werd zij op 23 september 1975 overgebracht naar het Rijksarchief te Beveren-Waas, Kruibekesteenweg 39, 2750 BEVEREN-WAAS (openingstijden : alle werkdagen, zaterdag inclus, van 9.00 tot 17.00 uur).

De geboden collectie biedt als het ware een spiegel van de Belgische zeevaart op het einde van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw. Men treft er, naast vele passagiersschepen (waaronder ook schepen van de staatsdienst Oostende-Dover), ook evenzeer koopvaarders en vissersschepen aan, benevens schepen gebouwd op Belgische werven en verkocht aan buitenlandse rederijen die hier hun "meetbrief" ontvingen. Verder komen voor : sleepboten, baggerschepen, jachten van de pleziervaart, evenals de "schoolschepen" waarvan namen zoals "Comte de Smet de Naeyer" en "Avenir" ook thans nog bij het grote publiek enige bekendheid bezitten. Zelfs lichtschepen en het exploratieschip "Belgica" van de Gerlache ontbreken niet ...

In bijlage bevat de besproken inventaris, ook voor ons kustbewoners erg belangwekkend, een verklarende lijst van de eigenaars der schepen waarvan de meetbrieven zijn opgenomen evenals van de bouwplaatsen.

Maar, vraagt u zich terecht af, wat wordt bedoeld met "meetbrief" ? Meetbrieven zijn van overheidswege afgeleverde documenten, houdende verklaring door een bevoegd ambtenaar, de zg. "scheepsmeter", betreffende de tonnenmaat, het laadvermogen en de voornaamste afmetingen van een schip. Voor een gedetailleerde uiteenzetting van deze toch eerder technisch te noemen materie, verwijzen wij bewust liever naar de inleidende bladzijden van deze degelijke inventaris, 181 bladzijden dik en opgenomen in de serie inventarissen in-folio formaat.

Emiel SMISSAERT

EEN BIJZONDERE PRENTKAART

Ieder jaar rond Pasen verschijnen er nieuwe prentkaarten die in boekhandels aan de toeristen worden verkocht. Verzamelaars zijn steeds benieuwd welke zichten er op de nieuwe kaarten zullen te zien zijn.

Bij de nieuwe reeks A.V.H. zagen wij een kaart met "Zeevaartlijn Oostende-Dover" op. Maar wat stelde de prent voor ? Niets minder dan de op de golfbreker vastgelopen sealink "Vortigern" op 4 maart 1982 !

O.V.

Dit jaar viert de hippodroom Wellington zijn 100 jarig bestaan. Een heuglijke gebeurtenis die in de loop van het koersseizoen allicht meermaals gevierd zal worden.

"De Plate" sluit zich op twee wijzen bij die verjaardag aan : met het publiceren van een uitgebreide renbaanhistoriek en met een thematentoonstelling die van mei tot augustus in het Heemkundig Museum te zien zal zijn.

X X X

1830

Uiteraard zijn de paardekoersen te Oostende veel ouder dan het oprichten van de Wellingtonrenbaan. De eerste vermelding van wedrennen dateert uit 1830. In de "Feuilles d'annonces commerciales, judiciaires, etc. de la Ville d'Ostende" van maandag 28 juni 1830 stond een verslag afgedrukt van een recentelijk gehouden paardekoers. In "De Plate" van december 1976 publiceerde wijlen Daniël DEMOOR een kort résumé van het artikel uit de "Feuilles...".

We nemen het hier nogmaals over :

" De eerste paardekoers te Oostende begon op maandag 21 juni en duurde vier dagen tot donderdag 24 juni 1830. Er was een massale opkomst voorzien, maar sedert het begin van de maand juni regende het geweldig. Wonder boven wonder hield de regen op, uitgenomen op dinsdag 22 juni. De piste was te midden van een veld ten zuiden van de stad, gelegen buiten de Keizerspoort, ergens aan de Conterdam. Op het plein was er een café en een theater die prachtig versierd waren. Er waren ook vele muzikanten. Vele rijtuigen, wietewagens waren toegekomen en men zag er vele heren en dames van den vreemde . Duizende mensen stonden rond het plein, die dan ook gemakkelijk hun dorst konden laven.

De gendarmerie, een piket van de 6de Divisie voetvolk en de champetters van de omliggende gemeenten waren ter plaatse om de orde te handhaven.

Vele paarden van binnen- en buitenland namen deel aan de wedstrijden. De prijzen waren zilveren bekens en geldprijzen van 100 tot 700 gulden. De prijs geschonken door de Stad Oostende bestond in een vergulde beker en 400 gulden. Er werden ook wedstrijden ingericht voor boerepaarden. Er werden prijzen gewonnen door het paard van M. Vermeire uit Stene en door M. Vandenberghe van Bredene, zij trokken elk 200 gulden.

Reeds toen bestonden er weddingen, want op donderdag 24 juni werd er veel geld gespeeld.

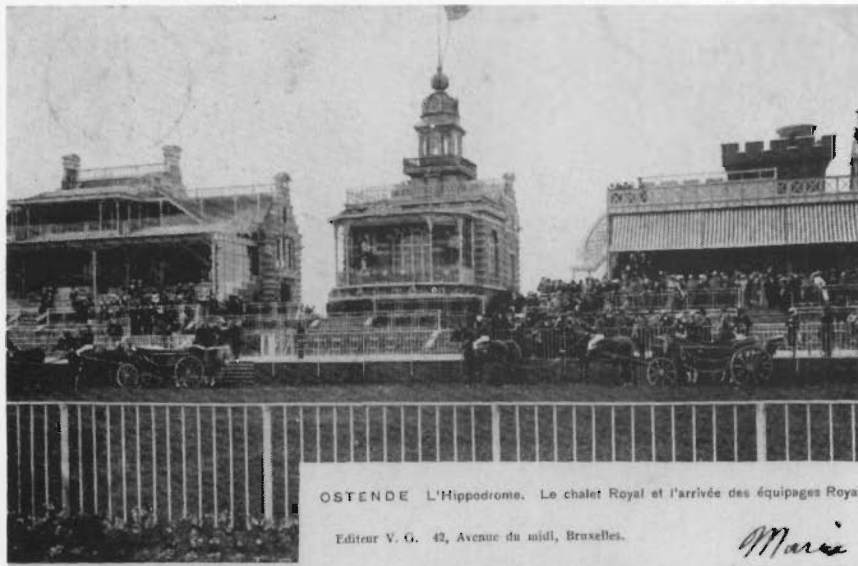
De koersen eindigden met de hoop dat het zo ieder jaar zou zijn daar er nog nooit zulke belangrijke wedstrijden hadden plaats gegrepen."

X X X

1864-1883

In 1864 werd alhier een vereniging voor het organiseren van paardewedrennen gesticht, dit vooral onder impuls van enkele Engelse amateurs. De eerste koersen hadden plaats op 21 augustus 1864. De rennen werden gehouden op braakliggende grond aan de Vuurtorenwijk.

100 JAAR HIPPODROOM WELLINGTON

De koninklijke koets voor de koninklijke tribune (circa 1900)

Het oude Fort Wellington met de massa die de renbaan verlaat. Open trammetjes rijden naar het station (circa 1905)

Een zicht op de renbaan, richting Sportstraat (circa 1910)

Het succes van de paarderenen noodzaakte de organisatoren uit te kijken naar een beter terrein en betere infrastructuur.

Hun oog viel op een domein achter de duinen bij het oude Fort Wellington te Maria-kerke, in de nabijheid van de hoeve kasteloot en het (toen) nieuwe Kerkhof. Een groep astronomen lonkte ook naar die terreinen, die tenslotte toch door de renbaanlui werden ingepalmd.

Architect Antoine DUJARDIN tekende de plannen voor de hippodroom...

1883

... en op 29 juli 1883 kon de renbaan onder massale opkomst feestelijk geopend worden. Voor de eerste meeting was 11.000 goudfrank aan prijzen voorzien. Een voor die tijd astronomisch bedrag. Er was een tweede meeting op 23 augustus en een derde meeting op 26 augustus. Deze laatste werd gelopen in tegenwoordigheid van Oostende's beschermheer Leopold II. Het betrof de "Grote Prijs van de Stad Oostende", goed voor 5.000 Frank.

In 1884 telde men vier meetings, in 1885 vijf.

In 1887 werd dan de eigenlijke "Société des Courses d'Oostende" opgericht, stelsel naamloze vennootschap. De eerste voorzitter van de vereniging was de dynamische Ridder de Stuers.

Ridder Ferdinand Lambert Cornelis Marie de STUERS werd op 14 december 1835 te Ieper geboren en overleed te Brussel op 2 juni 1900. Deze overtuigde liberaal was ambassade-attaché en later bibliothecaris op een ministerie.

Van 1871 tot 1879 zetelde hij in de West-Vlaamse provincieraad en in de jaren 1887-1888 & 1892-1894 zetelde hij in de Kamer.

DE STUERS bewees met succesvolle beleggingen en immobiliëntransacties het bezit van de wedrenvennootschap als een "goede vader" te beheren.

Een van zijn voornaamste doelstellingen was het opdrijven van het aantal meetings per seizoen en natuurlijk het verder verfraaien van de renbaan.

In 1898 werd een tunnel onder de renbaan gelegd.

Ze verbond de ingang met het middenterrein. In 1899 kwam de "Duivenschieting" erbij.

De Hippodroom Wellington dankt zijn naam aan het Fort Wellington dat als basis voor de gebouwen werd gebruikt.

Het was een fort, net als het Fort Napoleon, in 1810 op last van Napoleon door krijgsgesvangenen gebouwd als onderdeel van verdedigingswerken om een eventuele Engelse invasie af te slaan.

Het fort kreeg uiteraard pas na de Slag van Waterloo (1815) de naam van de Engelse legeraanvoerder en Held van Waterloo.

N. HOSTYN

(vervolgt)

FILATELIE

De Westvlaamse filatelistische studiekring publiceerde zojuist haar lustrumnummer : 10 jaar WEFIS-studies. In dat nummer zijn er belangrijke bijdragen, o.a. J. GOES : Mechanische afstempeling "Oostende X"; R. LEROY : De namen Blankenberge en Oostende in de propaganda-afstempelingen; W. MAJOR : Luchtpost uit Oostende; H. VANDEVEIRE : De spoorlijn Oostende-Torhout; L. VAN PAMEL : Engelstalige postmerken te Antwerpen en Oostende.

Prijs 225 F (te bestellen op rek. nr. 280-0438032-17 van R. LISABETH, Smedestraat, 33 Oostende).

O.V.

(vervolg van blz. 2 - 83/117)

Na het middagmaal brachten we een bezoek aan de Jeruzalemkerk - ook de kerk van het Heilig Hart genoemd. Deze kerk - rond de jaren 1427 gebouwd door de familie ADORNES - is een privékerk waarvan op dit ogenblik de graaf de Limburg-Stirum eigenaar is. Een must bij uw volgend Bruggebezoek. Hier vonden wij de tweede Oostendse aanwezigheid van die dag in Brugge. Op de smeedijzeren tabernakel deur, in de onderkerk, noteerden we de volgende aanduiding PIETER RIJCKAM OOSTENDANUS FECIT 1713. Ook blijken de koordeuren van de O.L. Vrouwekerk in Brugge zijn werk te zijn. 's Namiddags had in het Provinciaal Hof een plechtige zitting plaats. Ondervoorzitter DE BRUYNE schetste op een keurige en pittige wijze de historiek van het verbond, waarbij de voor enkele jaren te Oostende gehouden Gouwdag en het zinken van het restaurant-vuurschip WESTHINDER even in herinnering werd gebracht. Prof. VAN EENOO (RUG) behandelde in zijn feestrede het onderwerp 'Heemkunde in het verleden en nu' waarin hij voornamelijk wees op de noodzakelijke samenwerking van kringen onderling en met de historici. Bestendig afgevaardigde H. OLIVIER die gouverneur VANNESTE verving, bracht hulde aan de gouwvoorzitter Jozef PENNINGCK, medestichter, die al een kwarteeuw als voorzitter op de bres staat. Hiervoor werd hem een blijvend geschenk aangeboden. In zijn dankwoord wenste de heer Penninck de 36 kringen die momenteel aangesloten zijn veel wind in de zeilen en het Gouwverbond een behouden vaart naar de halve eeuw toe. De dag werd besloten rond de feestdis, waar nog gezellig nagekaart werd. Een heuglijke en bijzonder mooie dag, waarvoor het organisatie team alle eer haalde.

J.B. DREESEN

OUDE OOSTENDE IN BEELD

In november a.s. verschijnt een prentenalbum "Oud Oostende in beeld" met 200 onuitgegeven zeldzame foto's en prentkaarten van oud Oostende (periode 1860-1930) die uit de privé-verzameling van ons lid A. Van Caillie komen. Het album werd door hem zelf samengesteld.

Het prentenalbum (20x20 cm) zal 208 bladzijden met 200 foto's en prenten 11x12 cm bevatten en ingebonden aan de intekenaars gestuurd worden.

Intekenprijs (vóór 15 augustus 1983) : 750 Fr. + 50 Fr. verzendingskosten.
Bedrag te storten op rek. nr. 000-0485754-08 van A. Van Caillie, Verenigingstraat 36, 8400 Oostende met vermelding "Oud Oostende in beeld".

Later zal het werk, indien er exemplaren over zijn, verkocht worden tegen 900 Fr. + 50 Fr. verzendingskosten.

O.V.

VRAAG

Ons lid de heer Francis Verkempinck, Koebrugstraat, 29 8400 Oostende vraagt wie hem inlichtingen kan verschaffen over een stuk dat hij vond in het Rijksarchief. "In 1526, samen met Michiel de St. Logies metselaar, ontvangt Jacques van de Werfve timmerman 65 lb te Oostende "ter cause dat ylieden ande Brugsche poorte ghemact hebben een ontfangher van den waterloop ande buyse aldaer liggende. Tijdens de bouwwerken aan de kerk St. Anna Stone, werd betaald aan Michel de Smit metselaar Pieter Willaert en J. van de Werfve timmerlui, 109, 17 lb g VI."
Waren die timmerlui Van de Werfve opvolgers van elkaar of vreemden ?

KIENDJES KOPEN

Me woaren tuus met een betrekkelijk groot menoage, ik woaren den oedsten van vuuve en dat was oal te goare zeven menschen die mosten 't eten hebben en kleeren en de reste van hunder hebbienge.

Achter mien woaren 't ollemoale piskoesen die makoars opvolgden in korte of lange periodes.

Voe menschen van mienen oederdom was 'r ton e miesteerie voe te weeten van woar dan de kiendjes kwamen; dat mochte gelijk niet geweten zien. Den eene keir zeiden ze dan ze uut de groene koola kwamen, den andere keer was 't van den oojevaar en 't meeste van ol kwamen ze toe te Oostende met 't schip dat uut de Kongo kwaan, juuste gelijk of dan de booreliengjes doar an de bomen groeien gelijk of dan ze hier in de koolen zaten. En 't schoanste van ol, dat woaren dan nog witte kienetjes die uut de Kongo kwamen. Enfin, zoender veele prisoepsjes mosten we toch zeggen dan de missiejonoariessen doar goed hunder beste deden met de tembers en 't zilverpapier van de kwattasoldatjes da me voer hunder spoarden. Ze naamden dadde tonne de Heilige Kiensheid. Dat kom nu gelijk nie meer vooren datter nog een schip met kienetjes uut de Kongo in d'haven ligt. Moar ja, ze zien nu nie meer kontent, de negers, met tembers en zilverpapier, 't moet nu klienkende munte zien; broederlik delen en andere diengen in die jeanre.

Enfin, voe vors te klappen van bie mien tuus - moederhuuzen woaren tonne nog nie uitgevoenden voe de geweune werkmenschen en 't kiend wierd tonne mor tuus gekocht met de vroegvrouwe. Matielle was tonne uuze leeveransier, nie de deeze uut den Hof, moar de deeze van 't Hoazegras.

En azoo gebeurde 't dan ne moeder (God wilt heur ziele hen) keer voe keer van de trappen viel en heur bein brak en in heur bedde moste bluuven voer e paar dagen. Tusschen hakjes, dat was tonne veele rapper geneezen dan nu 't geval is; moar ze kreigen tonne gin kongee-paijee en de dokteurs woaren der zoeveele nie, ze hadden minder tied voer hunder met hunder kalandiesje besieg te hoeden. Nu met dat bein te breken - vertelden ze mien tonne - was de dokter moeten kommen en mit dat 't schip juuste binnen was (van Kongo met kiennetjes) en datten der nog een stik of twee over had, en datter zoe een danig schoontje bie was, hebt mien moeder dadde neugen hoeden. 't Is doarmee dan 'k ik zukke schone zusters gekreegen hen. 't Was wel uut den overschot van de boot, mo ze mochten toch gezien zien.

En da mosten 'k ik tonne ollemoale gelooven. Als ik dadde nu aan mien kleinkinders vertellen, lachen ze een keir noar makkoars en begunnen 't mien uut te leggen wat dat Adam in ze joenge joaren uitgevoenden had. Mor ja, ie was tonne getrouwd (enfin ne zeggen getrouwd, mor 't bestoend ton nog gin kerke en gin stadhuus - treffelik anhoeden woare beter gezeid) met 't schoenste moksje datter op de weireld was. 't Ziender nu zoe geweldig veele (moksjes) dat een mens zoe moeten mirakels doen om ze ollevoale te gerieven en dormee voenden 'k ik dat die plantaage met kienders in de Kongo nog de beste oplossienge was voe de vortzettienge van 't menschelik ras.

LANGE TJES

VRAAG

De Heer Lionel SANCTORUM, Zeedijk 87, De Panne, zoekt ter ontlening een foto waarop "het zwarte karretje" van de "Zusterkens der Armen" voorkomt. Dit karretje door een paardje voortgetrokken en gemend door een bejaarde diende om eten bij de burgerij en de hotels voor het Pontongesticht op te halen. Het was een vertrouwd beeld in Oostende. Wie helpt hem?

O.V.

"De Plate" houdt van Oostende ! Daarom werd in 1963, dus 20 jaar geleden, al het mogelijke gedaan om het Stedelijk Heemkundig Museum terug voor het publiek open te stellen. Daarin is "De Plate" tot nu toe gelukt.

De verzameling uit het museum bestaat uit stukken die het eigendom zijn van de Stad Oostende, aangevuld met de rijke verzameling van "De Plate".

Om het museum open te houden op alle zaterdagochtenden, de Paas- en Pinksterenvakantie, alsook de maanden juli, augustus en september kwam het stadsbestuur tussen met een kleine toelage.

Nu heeft het Stadsbestuur besloten dat minimum-bedrag, dat sinds jaren niet meer aangepast werd, met de helft te verminderen.

Wegens die drastische vermindering wordt "De Plate" de das omgedaan, zodat de Raad van Beheer heeft moeten besluiten om alle zon- en feestdagen in juli en augustus en de ganse maand september het Heemkundig Museum voor de bezoekers gesloten te houden. Ook zal vanaf september de aangevraagde schoolbezoeken, maar één maal in de week meer kunnen plaats hebben.

Of de Oostendse bevolking en inzonderheid de toeristische sector gebaat zijn, zal door anderen wellicht beter dan wij kunnen beantwoord worden.

In ieder geval was het Heemkundig Museum, zoals de meeste musea, hier de enige plaats waar de toerist in de dag heen kon bij goed weer.

Ook de maand september, als Oostende praktisch geen enkele toeristische activiteit meer te bieden heeft, zijn de musea voor de late vakantiegangers nog een der weinige attracties van onze stad.

Daarom betreuren wij de beslissing van het Stadsbestuur en vragen onze leden en vooral onze talrijke horecaleden met de sluitingsdata (zon- en feestdagen in juli en augustus en de volledige maand september) te willen rekening houden wanneer ze informatie verstrekken over "Wat is er te doen in Oostende ?".
Of "Wat is er niet meer te doen in Oostende ?".

Namens de Raad van Beheer,
A. VAN ISEGHEM
voorzitter

IN DIT NUMMER

- blz. 3 : G. BILLIET : A. Stracké (6). Zijn activiteiten in de Oostendse Handelskamer (3);
blz. 9 : N. HOSTYN : Monumenten, beelden en gedenkplaten te Oostende : IX;
blz. 13 : N. HOSTYN : Vergeten Oostendse kunstschilders XXXIV : Edward Hamman;
blz. 16 : W. MAERVOET : Biografische gegevens van Oostendse politici; 1830-1914 (6);
blz. 19 : Oorlogsdagboek 1940 - 1945 (9);
blz. 23 : E. SMISSAERT : Mededeling betreffende een inventaris van "meethrieven";
blz. 24 : N. HOSTYN : Hippodroom Wellington 1883-1983;
blz. 28 : Vertellingen uit het jaar dertig op z'n Ostens.

LAATSTE NUMMER

Dit is het laatste nummer van "De Plate" dat vóór het zomerseizoen verschijnt. Het volgend nummer komt maar in september in uw brievenbus terecht.

=====

TEKSTOVERNAME UIT "DE PLATE" STEEDS TOEGELATEN MITS BROMOPGAVE

=====